

Doktori (PhD) értekezés tézisei

**A LONGITUDINAL STUDY ON EFL
STUDENTS' SPEAKING DEVELOPMENT IN
THREE LOWER-PRIMARY GROUPS**

*Alsó Tagozatos Angolul Tanuló Diákok Beszédképességének Fejlődése
Három Csoportban*

Turányi Zsófia

Témavezető: Dr. Nikolov Marianne

Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar
Nyelvtudományi Doktori Iskola
Alkalmazott Nyelvészeti Program

2016.

Az értekezés témája és kutatási céljai

Miközben Magyarországon az általános iskolák egyre korábban kezdődő angol nyelvi programokat ajánlanak a tanulóknak, folyamatos vita övezi a korai nyelvoktatás hatékonyságának kérdését (Cameron, 2001; Genesee, 1978; Muñoz, 2006; Nikolov, 2000, 2009a; Scovel, 1988). A nézetkülönbségek ellenére a szakértők egyetértenek abban, hogy a megfelelő módszereket alkalmazva, motiváló feladatokkal, barátságos légkörben a korai nyelvoktatás hasznos és hatékony lehet (Nikolov, 2009). Az általános iskola első hat évfolyamán a nyelvtanulás célját Nikolov (2011) hármas egységben határozza meg:

1. A nyelvtanulási motiváció, az új nyelv, a más kultúrák iránti érdeklődés felkeltése és folyamatos fenntartása, elmélyítése és a nyelvi szorongás kialakulásának megelőzése.
2. Az angol nyelvtudás megalapozása és fejlesztése.
3. A nyelvtanulási, nyelvhasználati és metakognitív stratégiák, a stratégiai kompetencia kialakítása és fejlesztése (Nikolov, 2011, p.24).

Gyerekek esetében a nyelvtanulás folyamata viszonylag lassú, így a tanulási motiváció felkeltése és fenntartása fontos tanári feladat. Érdekes, értelmes, változatos és a gyerekek kognitív fejlettségének megfelelő feladatokkal lehet érdeklődésüket felkelteni, valamint figyelmüket lekötöni. A megfelelő feladatok kiválasztásakor figyelembe kell venni a tanulók közötti egyéni különbségeket. A kellően motiváló feladatok a tanulók tudásszintjét kissé meghaladják, azonban teljesíthetőek (Nikolov, 2011).

Mivel a gyerekek idegen nyelvi fejlődése jelentősen eltér az idősebb tanulókétól, a korosztályuk számára hatékony tanítási módszerek alkalmazása mellett a megfelelő értékelési módszer is elengedhetetlen. Annak ellenére, hogy a szakirodalom kiemeli az értékelés fontosságát a korai nyelvoktatás esetében, kevés tanulmány foglalkozik a témával. A *Nemzeti alaptanterv* (2007) ajánlása szerint Magyarországon az általános iskolákban az idegen nyelv oktatása a negyedik évfolyamtól kötelező, így korábbi évfolyamokra sem kimentí követelmények, sem tantervi célkitűzések nincsenek megfogalmazva. Ezek hiányában az értékelés módja is helyi szinten, a tantermekben a nyelvtanárok egyéni elképzelési alapján dől el. A tanároknak figyelembe kell venniük azt, hogy a korai nyelvtanulás során az értékelés fontosabb hatást gyakorolhat a tanulók attitűdjére, motivációjára és szorongására, mint idősebb tanulók esetében (Nikolov és Mihaljević Djigunović, 2011).

A diagnosztikus mérések alkalmasak arra, hogy a nyelvtanárok képet kapjanak a gyerek fejlődéséről. A diagnosztikus értékelés az értékelésnek egy olyan formája, melynek célja, hogy a tanulási folyamatot pozitív irányba befolyásolja (Nikolov és Szabó, 2011). Alkalmazása során a tanárok nem csupán a tananyagot tudják diákjaik igényei szerint alakítani, hanem folyamatos visszajelzést tudnak adni tanítványaiknak, ezzel fenntartva azok motivációját. A diákok képet kapnak erősségeikről, valamint azokról a területekről, melyeket gyakorlással fejleszthetnek (Nikolov 2011). A diagnosztikus értékelés másik jellemzője az, hogy a diákoknak lehetőségük nyílik arra, hogy értékeljék saját teljesítményük mellett társaik teljesítményét is. Ezáltal cselekvő részesei lesznek az értékelés folyamatának. Az általános iskola alsó tagozatán a diagnosztikus értékelés alkalmazásánál fontos szempont, hogy fókuszában a hallási utáni szövegértés és a beszédképesség álljon. Az értékelés a feladatok elvégzése után közvetlenül történjen, figyelembe véve a diákok egyéni különbségeit, fenntartva motivációjukat. Az értékelés rendszeres legyen, a tanulók számára egyértelműen megfogalmazott követelményeknek megfelelően (Nikolov, 2016).

Dolgozatom elsődleges célja az, hogy az Európai Unió által támogatott TÁMOP 3.1.9 projekt keretében, a Szegedi Tudományegyetem, Képességkutató Csoportja által kidolgozott diagnosztikus tesztek beszédképességet mérő feladatainak alkalmazhatóságát megvizsgáljam (Nikolov, 2011; Nikolov és Szabó, 2011, 2012a, 2012b; Szabó és Nikolov, 2013). A teszteket osztálytermi körülmények között, három különböző korcsoporttal egy tanéven keresztül alkalmaztam. Kutatásom kiterjedt arra, hogy a tesztek alkalmazása milyen módon teszi lehetővé, hogy folyamatosan követni tudjam a gyerekek idegen nyelvi fejlődését. Megfigyeltem, hogy a tesztek használatával tudok-e a gyerekeknek visszajelzést adni fejlődésükre vonatkozóan. Amellett, hogy vizsgáltam a diagnosztikus eszközök alkalmazhatóságát, kutatásom kiterjedt a tanulók attitűdjének, motivációjának és nyelvtanuláshoz kapcsolódó szorongásának változásaira is. A páros, illetve csoportmunkához való hozzáállásuk változását is elemeztem. Gyógypedagógusként fontosnak tartottam megvizsgálni, hogy a tesztek alkalmasak-e sajátos nevelési igényű gyerekek nyelvtudásának érdeklésére is, ezért dolgozatom tartalmaz egy esettanulmányt egy Autizmus Spektrumzavarral élő fiúról.

A kutatás ismertetése és a disszertáció felépítése

A disszertáció két részre, ezen belül pedig hét fejezetre oszlik (lásd 1. sz. táblázat).

1. táblázat: A disszertáció felépítése

Bevezetés

- Témaválasztás indoklása
 - Kutatási célok
 - A disszertáció felépítése
-

ELSŐ RÉSZ

1. fejezet: Korai nyelvtanulás
 - A kritikus periódus eltérő megközelítései
 - Idegen nyelvi fejlődés szakaszai
 - Egyéni különbségek jelentősége és hatásai
 2. fejezet: A korai nyelvtanulók értékelése
 - Az értékelés definíciójának és céljainak áttekintése
 - A nyelvtudás felépítése vizsgáló tanulmányok áttekintése
 - Értékelés szempontjából hatékony feladattípusok bemutatása
-

MÁSODIK RÉSZ

3. fejezet: Az empirikus tanulmányok háttere
 - A kutatás kontextusának és résztvevőinek bemutatása
 - A kutatási kérdések
 - A kutatómódszertan és az adatgyűjtő eszközök bemutatás
4. fejezet: A tanulók idegen nyelvi fejlődésének vizsgálata egy tanéven keresztül
 - A diagnosztikus tesztek alkalmazásának bemutatása
 - Kutatási kérdések és módszertan
 - Az egyéni különbségek áttekintése
 - Az eredmények részletes tárgyalása
 - A diagnosztikus tesztekkel alkotott vélemények elemző kutatás eredményeinek bemutatása
5. fejezet: Kvalitatív tanulmány a tanulók attitűdjének, motivációjának, magabiztosságának és nyelvtanuláshoz kapcsolódó szorongásának változásáról
 - Kutatási kérdések és módszertan
 - A kvalitatív kutatás eredményeinek tárgyalása

6. fejezet: Esettanulmány egy Autizmus Spektrumzavarral élő fiú idegen nyelvi fejlődéséről

- Az Autizmus Spektrumzavar és a kutatás alanyának bemutatása
- A kutatás kérdései és módszertana
- Az eredmények tárgyalása

7. fejezet: Konklúzió

- Az eredmények összefoglalása
- A vizsgálatok korlátainak és pedagógiai vonatkozásainak tárgyalása

Az első rész két fejezetében (1-2) a kutatáshoz kapcsolódó elméleti háttér bemutatásra törekszem. Az első fejezetben a korai nyelvtanulással kapcsolatos kutatások eredményeit vizsgálom, majd kitérek a nyelvtanulókat jellemző egyéni különbségek fontosságára a nyelvtanulással kapcsolatban. A második fejezetben a nyelvtudás mérésnek lehetőségeit mutatom be, különös hangsúlyt fektetve azokra a szempontokra, melyeket figyelembe kell venni az általános iskola alsó tagozatos korosztály teljesítményének értékelésekor. A fejezetben empirikus kutatások eredményeit is elemzem.

A disszertáció második része öt fejezetet (3-7) foglal magába. A harmadik fejezetben a kutatást helyezem kontextusba, bemutatom a résztvevőket, a kutatás körülményeit, annak szakaszait és a kutatáshoz alkalmazott módszertant (lásd 2. sz. táblázat). A kutatást egy budapesti alapítványi általános iskola három általam tanított évfolyamán végeztem, második, harmadik és negyedik osztályos gyerek bevonásával. A minél teljesebb kép elérése érdekében kevert kutatási módszert alkalmaztam (Creswell, 2003; Dörnyei, 2007; Mackey és Gass, 2005).

A negyedik fejezetben azt vizsgálom, hogy milyen mértékben fejlődött a tanulók nyelvtudása a diagnosztikus tesztek beszédképességet mérő feladatai alapján. A tanév folyamán három alkalommal értékeltem a 28 tanuló fejlődését három féle feladat alkalmazásával. A kutatás során adatokat gyűjtöttem, majd elemeztem arról, hogy gyerekek miként vélekedtek az egyes feladattípusokról. Az adatokat feldolgozásánál a kvalitatív tartalomelemzés és a leíró statisztikai elemzés módszerét alkalmaztam. Választ kerestem arra is, hogy az alkalmazott diagnosztikus tesztek milyen hasznos információkkal szolgálnak a nyelvtanár számára a gyerekek idegen nyelvi fejlődésével kapcsolatban. A negyedik fejezet három alfejezete részletes leírást tartalmaz a három

különböző korcsoport fejlődéséről. Megfigyeléseim és feljegyzéseim az értékelés során gazdag adatforrást jelentettek a gyerekek közötti együttműködés vizsgálatához.

Az ötödik fejezetben a tanulók attitűdjének, motivációjának, magabiztosságának és nyelvtanuláshoz kapcsolódó szorongásának változást mutatom be. Kitértem annak vizsgálatára, hogy a gyerekek, miért tartják fontosnak a nyelvtanulást, továbbá kérdéseket tettem fel arról, hogy milyen érzéseket kapcsolnak az angolórákhoz és diagnosztikus tesztekkel való munkához. Az adatgyűjtés csoportos interjú formájában zajlott magyar nyelven, a tanév elején (2013. október) és végén (2014. május). Az adatokat a kvalitatív tartalomelemzés módszerével dolgoztam fel.

A hatodik fejezt egy Autizmus Spektrumzavarral élő tanulóról szóló esettanulmányt mutat be, a diagnosztikus tesztek alkalmazhatóságára fókuszálva. A fejezetben elején bemutatom az Autizmus Spektrumzavar legfőbb jellemzőit, és hatását a tanulás folyamatra. A kutatás alanyának bemutatása után, a feltáró vizsgálat eredményeit részletesen tárgyalom.

A hetedik fejezet a kutatási eredmények összefoglalóját, a vizsgálatok korlátait és egy önreflexiós alfejezetet tartalmaz, kitérve a kutatás pedagógiai vonatkozásaira.

2. táblázat: A kutatás szakaszai

Kutatási kérdések	Adatgyűjtő eszközök	Az elemzés módszerei
Milyen módon nyújtanak a diagnosztikus tesztek lehetőséget arra, hogy a tanárok támogassák a gyerekek idegen nyelvi fejlődését?	<ul style="list-style-type: none"> • Tanári jegyzetek • Gyerekek spontán megjegyzései 	Kvalitatív tartalomelemzés
Hogyan működnek a diagnosztikus tesztek?	<ul style="list-style-type: none"> • Tanári jegyzetek • Hangfelvételek, miközben a gyerekek a szóbeli feladatokat végzik • A tesztekhez tartozó értékelő skálák 	Kvalitatív tartalomelemzés Leíró statisztikai elemzés
Milyen hasznos visszajelzést adnak a tesztek hasznos a tanárnak a gyerekek fejlődéséről?	<ul style="list-style-type: none"> • Tanári jegyzetek az óramegfigyelések közben 	Kvalitatív tartalomelemzés
Hogyan változik a gyerekek idegen nyelv tudása egy tanév alatt?	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnosztikus tesztek 	Leíró statisztikai elemzés
Hogyan járulnak hozzá diagnosztikus tesztek a kooperációhoz páros és kiscsoportos munkában?	<ul style="list-style-type: none"> • Gyerekek megjegyzései • Megfigyelés 	Kvalitatív tartalomelemzés
Milyen nézetek jelentek meg miközben a gyerekek a tesztek feladatain dolgoztak?	<ul style="list-style-type: none"> • Gyerekek jegyzetei és megjegyzései • Stimulált felidézés 	Kvalitatív tartalomelemzés
Hogyan változott a gyerekek attitűdje, motivációja, szorongása és önbizalma egy tanév alatt?	<ul style="list-style-type: none"> • Csoportos interjú 	Kvalitatív tartalomelemzés
Hogyan működnek a diagnosztikus tesztek egy Autizmus Spektrumzavarral élő diák esetében?	<ul style="list-style-type: none"> • Tanár jegyzetei • Gyerek megjegyzései • Tesztekhez tartozó értékelő skála 	Esettanulmány

A kutatás eredményei

A következőkben a három kutatás legfontosabb eredményét mutatom be részletesen. Az első tanulmány kvalitatív és kvantitatív adatokat egyaránt feldolgozott. Kvantitatív adatokat a diagnosztikus tesztek értékeléséből nyertem. A kvalitatív adatok jegyzeteimből az osztálytermi megfigyelésekről, a diákok megjegyzéseiből feladatvégzés közben és a velük készített interjúkból származtak. Adatokat gyűjtöttem a tanulók fejlődéséről, valamint a tesztelés esetleges nehézségeiről. A feladatok lehetőséget nyújtottak arra, hogy nyomon kövessem a diákjaim idegen nyelvi fejlődését. Magabiztosabban kértek segítséget, gyakoribbá vált önmaguk javítása és a tudatosan használt hosszabb mondatok száma is. Fejlődést tapasztaltam a pontos és folyamatos nyelvhasználat területén is. A feladatok motiválták a gyerekeket a részvételre. A teszteket könnyen tudtam alkalmazni, mert az értékeléshez egyértelmű útmutatót tartalmaznak a tesztfüzetek. A tanulók különböző léptékű fejlődése jól követhető a feladatokra kapott pontok alapján. A feladatok közös értékelése alkalmat adott arra, hogy a gyerekeknek visszajelzést adjak azokról a területekről, ahol fejlődést tapasztaltam, és azokról is, ahol még további gyakorlásra volt szükség.

A második tanulmány a diákok önképének alakulását, az angol órákhoz és a teszteléshez kötődő érzelmeiket vizsgálta, kvalitatív adatokat elemezve. A tanulóknak határozott elképzeléseik voltak arról, hogy hogyan szeretnek angolul tanulni, valamint arról, hogy mik az előnyei a diagnosztikus tesztelésnek. Az idegen nyelvhez kötődő szorongásuk csökkent a tanév végére. 28 tanuló közül 23 állította azt magáról, hogy jól vagy nagyon jól beszél angolul. A diagnosztikus tesztek eredményei ezeket a kijelentéseket alátámasztották. A második osztályosok nyelvtanulása esetében főként külső motiváció volt megfigyelhető, míg a harmadik és negyedik osztályosok körében megjelent az intrinzikus, instrumentális és teljesítménymotiváció is. A tanulók többsége megerősítette, hogy az érdekes tananyag és a sikerek motiválják őket a tanulásra.

A harmadik tanulmányból kiderül, hogy a diagnosztikus tesztek szóbeli feladati nem tudtak árnyalt képet adni az Autizmus Spektrumzavarral élő tanuló esetében. Ennek ellenére az esettanulmány alanya motivált volt az értékelés folyamatában való részvételre, igényelte a visszajelzést fejlődésével kapcsolatban. Bár fejlődést tapasztaltam a tanév során a velem történő kommunikációra való nyitottságában és a megtanult szavak felidézésében, nem történt előrelépés a társakkal való együttműködés és a tudatos

stratégiahasználat területén. Az idegen nyelv tanulására való motiváltságot sikerült fenntartani a tanév során.

A kutatás korlátai

A hetedik fejezetben a kutatás korlátait mutatom be. A kutatás elsődleges korlátja a résztvevők alacsony száma (28). A kutatási eredmények így nem alkalmasak általánosításra. További kutatások szükségesek a diagnosztikus tesztek szóbeli feladatainak alkalmazhatóságáról más kontextusban, különböző iskolai háttérrel rendelkező diákok és tanáraik bevonásával.

A kutatás másik korlátja, a saját szerepemhez kötődik. Azzal, hogy kutatóként magam is résztvevő voltam, az eredmények interpretációja elfogult lehet, és az adatok torzulhatnak. Mindemellett a szoros tanár-diák kapcsolat köztem és a gyerekek között lehetővé tette, hogy a kutatás bensőséges barátságos közegben folyjék.

A kutatás pedagógiai vonatkozásai

A dolgozat záró alfejezete önreflexiót tartalmaz. Pedagógusként az egyik legfontosabb feladatomban azt tartom, hogy diákjaim önálló, tanulásukkal és mindennapi életükkel kapcsolatban döntésképes emberekkel váljanak. A diagnosztikus tesztek alkalmazása több szempontból is hozzájárult ennek a célnak az eléréséhez. A folyamatos, egyértelműen megfogalmazott visszajelzés a tanulók fejlődéséről, tudatosabbá tette diákjaimat erősségeikkel és nehézségeikkel kapcsolatban egyaránt. A megbeszélések a további teendőkkel kapcsolatban hatékonyabbá tették az együttműködést diákok és diákok, valamint diákok és tanárok között.

Az adatok feldolgozása és elemzése során meglepő jelenségként szembesültem azzal, a nyelvtudást milyen erőteljesen kapcsolom össze a nyelvhelyességgel. A tanulók megjegyzései szintén azt tükrözték, hogy a pontos nyelvhasználat számukra is fontos mérője a jó teljesítménynek. Annak ellenére, hogy tisztában voltam azzal, hogy a diagnosztikus értékelés célja a tanulók erősségeinek és nehézségeinek visszajelzése a hatékony továbbhaladás érdekében, sokkal nagyobb hangsúlyt fektettem a nyelvtani hiányosságok elemzésére, mint az erősségeikre. Ezen a gyakorlaton feltétlenül változtatni fogok.

Számos magyar korai nyelvoktatást vizsgáló kutatás hangsúlyozza, hogy Magyarországon iskolai keretek között a korai nyelvoktatást célzó programok hatékonysága nem megfelelő (Hild 2014; Morvai, Öveges és Ottó, 2009; Nikolov 1999, 2008; Nikolov és Nagy, 2003). A tanulmányok rámutatnak arra, hogy a kutatásában résztvevő angol nyelvtanárok értékelési rendszere és tanítási módszertana gyakran fejlesztésre szorul.

Annak érdekében, hogy a korai nyelvoktatás eredményessé váljék, a nyelvtanároknak alkalmazniuk kell azokat a módszereket, melyek hatékonyságát kutatások bizonyítják. Meggyőződésem, hogy a diagnosztikus tesztek alkalmazása olyan lehetőséget ad a nyelvtanárok kezébe, mely nem csak az értékelést teszi eredményesebbé, hanem átformálja a tanításhoz való hozzáállásukat is. Ezért tartom fontosnak, hogy további kutatók támasszák alá a diagnosztikus tesztek alkalmazhatóságát más kontextusban is.

Hivatkozások

- Cameron, L. (2001). *Teaching languages to young learners*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Dörnyei, Z. (2007). *Research methods in applied linguistics: Qualitative, quantitative and mixed methodologies*. Oxford: Oxford University Press.
- Genesee, F. (1978). Is there an optimal age for starting second language instruction? *McGill Journal of Education/Revue des sciences de l'éducation de McGill*, 13(002), 145-154.
- Hild, G. (2014). *Assessment of young EFL learners in the Hungarian educational context*. (Unpublished dissertation). University of Pécs, Pécs, Hungary.
- Mackey, A., & Gass, S. (2005). *Second language research: Methodology and design*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Morvai, E., Öveges, E., & Ottó, I. (2009). Idegennyelv-oktatás az általános iskola 1-3. évfolyamán. Budapest: Oktatási és Művelődési Minisztérium. Retrieved from: http://www.nefmi.gov.hu/letolt/vilagnyelv/vny_okm_1_3_felmeres_100510.pdf
- Muñoz, C. (Ed.). (2006). *Age and the rate of foreign language learning* (Vol. 19). Clevedon, Avon: Multilingual Matters.
- Nemzeti Alaptanterv. (2007). Oktatási és Kulturális Minisztérium, Budapest.
- Nikolov, M. (1999). Classroom observation project. In H. Fekete, É. Major & M. Nikolov (Eds.), *English language education in Hungary: A baseline study* (pp. 221-246). Budapest: British Council.
- Nikolov, M. (2000). Issues in research into early second language acquisition. In J. Moon & M. Nikolov (Eds.), *Research into teaching English to young learners: International perspectives* (pp. 11-21). Pécs: University Press Pécs.
- Nikolov, M. (2008). „Az általános iskola, az módszertan!” Alsó tagozatos angolórák empirikus vizsgálata. *Modern Nyelvoktatás*, 10(1-2), 3-19.
- Nikolov, M. (2009). Early modern foreign language programmes and outcomes: Factors contributing to Hungarian learners' proficiency. In M. Nikolov (Ed.), *Early learning of modern foreign languages: Processes and outcomes* (pp. 90-107). Clevedon, Avon: Multilingual Matters.

- Nikolov, M. (2016). A framework for young EFL learners' diagnostic assessment: Can do statements and task types. In M. Nikolov (Ed.), *Assessing young learners of English: Global and local perspectives* (pp. 65-92). New York: Springer International Publishing.
- Nikolov, M., & Mihaljević Djigunović, J. (2011). All shades of every color: An overview of early teaching and learning of foreign languages. *Annual Review of Applied Linguistics*, 31, 95-119.
- Nikolov, M., & Nagy, E. (2003). „Sok éve tanulok, de nem jutottam sehova”: Felnőttnek nyelvtanulási tapasztalatai. *Modern Nyelvoktatás*, 9(1), 14-40.
- Nikolov, M., & Szabó, G. (2011). Establishing difficulty levels of diagnostic listening comprehension tests for young learners of English. In J. Horváth (Ed.), *UPRT 2011: Empirical studies in English applied linguistics* (pp. 83-105). Pécs: Lingua Franca Csoport. Retrieved from: <http://mek.oszk.hu/10300/10396>
- Nikolov, M., & Szabó, G. (2012a). Developing diagnostic tests for young learners of EFL in grades 1 to 6. In E. D. Galaczi & C. J. Weir (Eds.), *Voices in language assessment: Exploring the impact of language frameworks on learning, teaching and assessment – Policies, procedures and challenges, Proceedings of the ALTE Krakow Conference, July 2011* (pp. 347-363). Cambridge: UCLES/Cambridge University Press.
- Nikolov, M., & Szabó, G. (2012b). Assessing young learners' writing skills: A pilot study of developing diagnostic tests in EFL. In G. Pusztaí, Z. Tóth & I. Csépes (Ed.), *Current research in the field of disciplinary didactics. Hungarian Educational Research Journal, Special Issue 2*, 50-62. Retrieved from: <http://herj.hu/2012/08/marianne-nikolov-and-gabor-szabo-assessing-young-learners%E2%80%99-writing-skills-a-pilot-study-of-developing-diagnostic-tests-in-efl/>
- Scovel, T. (1988). *A time to speak: A psycholinguistic inquiry into the critical period for human speech*. New York, NY: Newbury House Publishers.
- Szabó, G., & Nikolov, M. (2013). An analysis of young learners' feedback on diagnostic listening comprehension tests. In J. Mihaljević Djigunović & M. Medved Krajnović, (Eds.), *UZRT 2012: Empirical studies in English applied linguistics* (pp. 7-21). Zagreb: FF press. Retrieved from: http://books.google.hu/books?id=VnR3DZsHG6UC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

A témához kapcsolódó saját publikációk és tudományos munkák

Dombi, J., & Turányi, Zs. (2013). My favourite day: Young learners on cultural practices. In J. Mihaljević Djigunović, & M. Medved Krajnovic (Eds.), *UZRT 2012: Empirical studies in English applied linguistics* (pp. 45-55). Zagreb: FF Press.

Turányi, Zs. (2011). An exploratory study of beliefs and practices in a first grade EFL Class. In G. Szabó, J. Horváth, & M. Nikolov (Eds.), *UPRT 2009: Empirical studies in English applied linguistics* (13-20). Pécs: Lingua Franca Csoport.

Dombi, J., Nikolov, M., & Turányi, Zs. (2011). 'It was a very pleasant experience': Language teachers' views on the Year of Intensive Language Learning Programme. In R. Lugossy, J. Horváth, & M. Nikolov (Eds.), *UPRT 2009: Empirical studies in English applied linguistics* (pp. 47-64). Pécs: Lingua Franca Csoport.

Dombi, J., Piniel, K., Szentpáliné Ujlaki, E., & Turányi, Zs. (2010). A nyelvtanárok nyelvhasználathoz és nyelvtanításhoz kapcsolódó szorongása. In G. Albert (Ed.) *Az óvodapedagógiától az andragógiáig* (pp. 75-89). Kaposvár: Kaposvári Egyetem.

Turányi Zs. (2009). An exploratory study of teachers' views on first-graders' difficulties in developing reading skills. In R. Lugossy, J. Horváth, & M. Nikolov (Eds.), *UPRT 2008: Empirical studies in English applied linguistics* (pp. 71-81). Pécs: Lingua Franca Csoport

Dombi, J., & Turányi, Zs. (2012). My favourite day: Young learners on cultural practices. University of Zagreb Round Table: Empirical Studies in Applied Linguistics Conference, Zagreb, 2012. június 15.

Dombi, J., Nikolov, M., & Turányi, Zs. (2009). 'It was a very pleasant experience': Language teachers' views on the Year of Intensive Language Learning Programme. University of Pécs Round Table: Empirical Studies in Applied Linguistics Conference, Pécs, 2009. június 12.

Turányi Zs. (2008). An exploratory study of teachers' views on first-graders' difficulties in developing reading skills. University of Pécs Round Table: Empirical Studies in Applied Linguistics Conference, Pécs, 2008. május 13.